

- 13.00.06 – теорія і методика управління освітою 011 освітні, педагогічні науки / НАПН України. ДВНЗ «Університет менеджменту освіти». Київ. 2019. 39 с.
3. Стойчик Т. І. Система управління якістю підготовки конкурентоздатних фахівців у професійних навчальних закладах: автореф. ...дис. доктора пед. наук: 13.00.06 – теорія і методика управління освітою 01 «Освіта/Педагогіка». «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 2021. 43 с.
4. Стойчик Т. Концепція застосування хаб-технологій в управлінні якістю підготовки конкурентоздатних фахівців у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип 29. Т. 4. С. 157-161.

Олена СОЛОДОВНИК,
*кандидат педагогічних наук, директор,
Новоград-Волинський медичний фаховий коледж
(м. Новоград-Волинський, Україна)*

Валерія ГОРБАЧЕНКО,
*викладач, кандидат педагогічних наук,
Новоград-Волинський медичний фаховий коледж,
(м. Новоград-Волинський, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Сьогодні основні освітні інновації пов'язані з використанням технологій навчання, що спрямовані на активне залучення майбутніх фахівців і школярів до розв'язання складних проблем на основі аналізу обставин і

відповідної інформації, прийняття продуманих рішень. Однією із найбільш поширених і продуктивних сучасних технологій є *тренінг* як особливий різновид навчання через безпосереднє «проживання» і усвідомлення певного практичного досвіду на засадах умотивованості та зацікавленості його учасників. Тренінгові технології широко використовуються у різних сферах життєдіяльності. Особлива увага в період напруження військової ситуації в Україні відводиться *тренінговим технологіям надання першої домедичної допомоги*, які дозволяють її учасникам отримувати практичний досвід у складних ситуаціях збереження здоров'я і життя людини, забезпечити необмежене число повторів при відпрацюванні певної медичної навички; знизити стрес при самотійних маніпуляціях.

Різні аспекти використання тренінгових технологій висвітлено у працях В. Безпалька, О. Кукліна, Т. Поясок, О. Падалки, В. Помилуйко, С. Сисоєвої, О. Щербак, та ін.

Терміни «тренінг» і «тренінгові технології» використовуються у різних науках, у першу чергу, в психології та педагогіці. Означена дефініція запозичена з англійської мови (*train, training*) та перекладається як навчання, тренування, дресирування, підготовка, виховання.

І. Бопко визначає тренінг як *форму соціально-педагогічної діяльності, спрямовану на набуття життєвої компетентності* шляхом збагачення як знаннями, так і життєво-практичним та емоційно-особистісним досвідом завдяки використанню інтерактивних засобів навчання (Бопко, 2015). Поняття «тренінг» і «тренінгові технології» В. Помилуйко вважає синонімічними. Тренінг передбачає: *активну позицію його учасників, набуття ними практичних умінь і навичок, прояв ініціативи і самотійності в прийнятті рішень, успішну й інтелектуальну спроможність у відпрацюванні конкретних проблемних питань*

(Помилуйко, 2019: 350). За твердженням С. Сисоевої навчальний тренінг є *педагогічною технологією*, яка дозволяє відпрацьовувати вміння і навички виконання простих та складних видів професійної діяльності, наочно демонструє наслідки прийнятих рішень, реалізує можливість перевірки альтернативних зв'язків, дає змогу одночасно використовувати різну кількість методів ігрової діяльності, збільшуючи ефективність проведення практичних занять (Сисоева, 2011: 129). Погоджуємося з думкою науковців, що за допомогою тренінгових технологій молодь учить визначати основні напрямки своєї діяльності, її цілі та перспективи, формувати позитивну «Я-концепцію», удосконалювати свої рефлексивні характеристики (Шапран, Новак, 2019: 50).

Вищезазначене дозволяє зробити висновок про те, що поняття «тренінг» і «тренінгові технології» є синонімічними формами соціально-педагогічної діяльності, формою груповою роботи, де відбувається набуття учасниками життєво-практичних умінь і навичок, обмін досвідом, одночасне використовувати різної кількості методів ігрової діяльності, що сприяє швидкій адаптації до майбутньої професійної діяльності тощо. Отже, *основними ознаками тренінгу* є: активне навчання; поєднання теорії з практикою; максимальне наближення до конкретних ситуацій; удосконалення рефлексивних характеристик особистості, конкретні рекомендації щодо виконання певних дій тощо.

У процесі проведення тренінгу необхідно використовувати відповідні *принципи навчання*, зокрема: активної участі в тренінговій взаємодії; дослідницької позиції (учасники самостійно знаходять важливі з навчальної точки зору проблеми, закономірності, виявляють власні особистісні ресурси тощо); об'єктивізації поведінки (у процесі ігрових форм групової роботи учасники самі усвідомлюють деструктивні поведінкові моделі і в

подальшому починають діяти не імпульсивно, а на основі усвідомленого вибору); партнерського спілкування (формування здатності сприймати партнера, його переживання та особистісні особливості) (Лук'янова, Аніщенко, Сігаєва, Зінченко, Баніт, Дорошенко, 2013: 18-19).

До основних методів навчання, які найбільш активно застосовуються в тренінгових технологіях, відносять: міні-лекції, демонстрацію практичних умінь й навичок, проблемно-орієнтовні дискусії, індивідуальні та ситуаційні завдання, імітаційну діяльність, рольові ігри, роботу в малих групах, презентації, тестування, «мозкова атака», роботу з фантомами.

Технологія надання першої домедичної допомоги організована у формі проведення тренінгів та передбачає використання системи методів, які дозволяють педагогічним працівникам засвоїти практичні уміння та навички щодо надання першої домедичної допомоги в екстремальних ситуаціях. Тренінги проводять викладачі коледжу з медичною освітою та педагогічні працівники, які пройшли курс «Надання першої домедичної допомоги» на чолі з Ярославом Вусом – президентом Всеукраїнської спілки парамедиків.

Вміти правильно надати першу домедичну допомогу – рівноцінне поняттю врятувати життя та зберегти здоров'я. Кожна людина повинна володіти прийомами та навичками надання першої домедичної допомоги в екстремальних ситуаціях, насамперед це стосується працівників закладів освіти. Зупинка кровотечі, транспортна мобілізація, реанімаційні заходи – це ті речі, які необхідно вміти робити кожному. Для майбутніх медичних працівників це повинно стати дороговказом в їх подальшій життєдіяльності та професійній діяльності.

Студенти Новоград-Волинського медичного фахового коледжу вже з перших днів свого навчання поринають в

атмосферу надання першої домедичної допомоги та активно здобувають вміння та навички рятувати людське життя. Під керівництвом викладачів коледжу студенти-медики відпрацьовують *навички закритого масажу серця, проведення штучної вентиляції легень, опановують роботу з автоматичними зовнішніми дефібриляторами* та ін. На перший погляд, це перші, невеликі кроки становлення фахівця в галузі медицини, а насправді – це великий поштовх до становлення медичного працівника, свідомого в своєму виборі та переконаннях. Отримані знання та вміння повинні служили людям і бути результативними. Крім того, студенти III-IV курсів беруть активну участь у проведенні тренінгів в загальноосвітніх закладах, закладах фахової передвищої освіти, закладах професійно-технічної освіти Новоград-Волинської міської територіальної громади тощо. Так, викладачами було проведено заняття та продемонстровано прийоми й практичні навички з надання першої домедичної допомоги в закладах освіти міста та району. Учні вчилися *зупиняти кровотечу методом накладання джгутів та пов'язок, проводити іммобілізацію кінцівок при переломах кісток, навчалися прийомам проведення закритого масажу серця та штучної вентиляції легень пацієнтам в стані клінічної смерті*. Відпрацювання техніки накладання кровоспинного джгута під керівництвом студентів коледжу учні проводили самостійно. Вони з цікавістю та задоволенням навчалися прийомам надання першої домедичної допомоги, активно проводили реанімаційні заходи, накладали кровоспинні джгути та транспортні шини.

Проведення навчальних тренінгів на базі загальноосвітніх закладів міста також проходили з метою покращення *поінформованості учнівської молоді про актуальні питання в галузі медицини*, а саме: розповсюдження пам'яток, листівок, буклетів щодо

поширення коронавірусу; використання різних заходів у дні відзначення медичних свят (Всесвітній день контрацепції; Всесвітній день психічного здоров'я; Всесвітній день боротьби із захворюванням на рак молочної залози; Всесвітній день толерантності до хворих на СНІД та ВІЛ-інфікованих; Міжнародний день людей з інвалідністю; Всесвітній день боротьби з раком; Всеукраїнський тиждень боротьби з глаукомою; Міжнародний день поширення інформації про аутизм; Всесвітній день здоров'я; Всесвітній день без тютюну; Всесвітній день донора крові); зустрічі з медичними працівниками; дискусії на медичну тематику тощо. Під час таких форм роботи активно використовувалися різні *тренінгові вправи і техніки*, а саме: «Постановка запитань», «Організація аргументу», «Пояснення на картках», «Регулювання емоційного напруження», «Живе спостереження» тощо.

Окрім зазначеної категорії учнів та працівників загальноосвітніх закладів, тренінги також проводять з працівниками дошкільних закладів міста.

Отже, технологія надання першої домедичної допомоги в закладах освіти, на відміну від академічних лекцій, націлена на оволодіння уміннями й навичками надання допомоги в екстремальних ситуаціях, за допомогою якої учні, студенти, педагогічні працівники засвоюють нові поняття, отримують можливості практичного застосування набутих навичок.

Список використаних джерел

1. Бопко І. З. Роль інноваційних технологій у формуванні педагогічної техніки майбутніх учителів іноземних мов. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2015. URL: Users/pc1/Downloads/Vnadps_2015_2_7.pdf.

2. Лук'янова Л. Б., Аніщенко О. В., Сігасва Л. Є., Зінченко С. В., Баніт О. В., Дорошенко Н. І. Сучасні технології освіти дорослих: посіб. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 182 с
3. Педагогічна інноватика: термінологічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я. М., 2019. 384 с.
4. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч.-метод. посібник. К.: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.
5. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посібник. Переяслав-Хмельницький : Домбровська Я. М., 2019. 280 с.

Сергій СОЛОДОВНИК,
*викладач, спеціаліст вищої категорії,
Новоград-Волинський медичний
фаховий коледж,
(м. Новоград-Волинський, Україна)*

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЯК ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО ВИКЛАДАННЯ В МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ

Характерною рисою розвитку вищої освіти в Україні та професійної підготовки фахівців є необхідність їх адаптації до динамічних змін у глобалізованому світі. Щоб відповідати вимогам часу, викладачі закладів вищої освіти повинні мати не лише базові знання, уміння та навички, але й досконало володіти професійною майстерністю.

Проблеми підвищення професійної майстерності висвітлено в працях вітчизняних дослідників (Є. Барбіна,